

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/35/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012201022
Dátum vydania rozhodnutia:	08.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Zavadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012201022.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa PETRŽALKA PLUS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štúrova ul. č. 11, IČO: 36 363 901, proti odporkyni Mestskej časti Bratislava - Petržalka, so sídlom v Bratislave, Kutlíkova 17, o opravnom prostriedku navrhovateľa z 11. mája 2012 proti rozhodnutiu odporkyne z 24. apríla 2012, sp.zn.: 2012/8276/13/SK, o odvolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2014, č.k. 4Sp/63/2012-16, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2014, č.k. 4Sp/63/2012-16, p o t v r d z u j e .

Účastníci n e m a j ú p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave uznesením z 20. februára 2014, č.k. 4Sp/63/2012-16 zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 24. apríla 2012, sp.zn.: 2012/8276/13/SK s tým, že po právoplatnosti tohto uznesenia vec postúpi Okresnému úradu Bratislava ako orgánu príslušnému na jej prejednanie a rozhodnutie. Žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že uloženie pokuty navrhovateľovi za porušenie všeobecne záväzného nariadenia je správnym trestaním, ktoré je vždy preneseným výkonom štátnej správy, pričom orgánom príslušným na prejednanie podaného odvolania proti nemu je Okresný úrad Bratislava ako druhostupňový správny orgán. Z uvedeného dôvodu krajský súd podľa § 104 ods. 1 OSP uznesením konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia vec postúpi Okresnému úradu Bratislava, ako orgánu príslušnému na jej prejednanie a rozhodnutie.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podala včas odvolanie odporkyňa. Žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že súd rozhodol v rozpore so zákonom, lebo vychádzal z právnych predpisov, ktoré danú problematiku neupravujú a pri rozhodovaní relevantnú právnu úpravu nezohľadnil. V spornej veci rozhodoval o uložení sankcie starosta obce, preto sa na konanie o jeho rozhodnutí vzťahuje § 28 ods. 2

písm. b/ zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave“). Rozhodovanie podľa citovaného ustanovenia je samosprávnou pôsobnosťou obce, a to aj vzhľadom na ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) a § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce“). Samotný zákon o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave upravuje len samosprávnú pôsobnosť Bratislavy a v žiadnom prípade neupravuje prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy. Na konanie starostu sa preto vzťahuje Správny poriadok s odchýlkami ustanovenými v § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení v spojení s § 29 zákona o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave, podľa ktorého o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci územnej samosprávy rozhoduje súd, ak osobitný predpis, v tomto prípade zákon o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave, neustanovuje inak. Zákon o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave tento vzťah neupravuje inak.

Ďalej uviedla, že pokuta bola uložená rozhodnutím za porušenie všeobecne záväzných nariadení mestskej časti (ďalej len „VZN“), a to VZN č. 5/2000 o starostlivosti o verejnú zeleň na území mestskej časti Bratislava - Petržalka a VZN č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava - Petržalka v zmysle § 28 ods. 2 písm. b/ zákona o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave. Uvedené VZN boli prijaté v súlade s § 4 ods. 3 písm. f/ zákona o obecnom zriadení, ktorými boli upravené veci patriace do samosprávnej pôsobnosti obce (mestskej časti Bratislava - Petržalka). Podľa názoru odporkyne predmetom konania bolo rozhodnutie vo veci územnej samosprávy, preto podľa § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu starostu obce vo veciach územnej samosprávy rozhoduje všeobecný súd. Podľa názoru odporkyne tiež použitie § 5 ods. 2 písm. a/ zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie“) neprichádza do úvahy.

Navrhovateľ sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nie je možné vyhovieť.

Podľa § 7a ods. 1 zákona o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave mestské časti v rozsahu vymedzenom týmto zákonom a štatútom

- a) podieľajú sa na plnení úloh vyplývajúcich z postavenia Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej republiky a politického, kultúrneho, obchodného a spoločenského centra Slovenska,
- b) plnia úlohy samosprávy Bratislavy miestneho významu, ktoré súvisia so životom a prácou obyvateľov mestskej časti, s komplexným rozvojom mestskej časti a
- c) vykonávajú prenesenú pôsobnosť.

Podľa § 7a ods. 2 písm. c/ zákona o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave mestskej časti je vyhradené dbať o ochranu a tvorbu životného prostredia v mestskej časti.

Podľa § 29 zákona o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na hlavné mesto ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce ak zákon pri úprave pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja).

Podľa § 1 ods. 2 zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vykonávajú obce v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.

Podľa § 5 ods. 2 písm. a/ zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie okresný úrad vykonáva v druhom stupni štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec.

Podľa § 28 ods. 2 písm. b/ o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave mestská časť môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 6 638 €, ak právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie poruší všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti.

Zákonodarca u obce (mesta, mestskej časti) rozlišuje medzi preneseným výkonom pôsobnosti štátnej správy a výkonom samosprávnej pôsobnosti obce (mesta, mestskej časti).

Zo spisov vyplýva, že rozhodnutím Mestskej časti Bratislava Petržalka bola uložená sankcia, a to pokuta za správny delikt, ktorý spočíval v porušení Všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2001 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava - Petržalka na pozemku vo vlastníctve navrhovateľa.

Odvolací súd k veci uvádza, že správne trestanie nie je pôvodnou kompetenciou samosprávy, ale je nevyhnutné ju odvodzovať od pôvodných kompetencií štátu. Trestanie na určitom území (výkon trestnej právomoci) pramení z princípu suverenity a je vždy spojené so štátnou mocou. Z tohto dôvodu je správne trestanie a jeho výkon na príslušnom území preneseným výkonom štátnej správy. Správne trestanie má jednotný právny režim pre administratívne previnenia (minor offences) vo forme priestupkov a iných správnych deliktov v tom, že sa uskutočňuje v dvojstupňovom administratívnom konaní. Rozdielny právny režim spočívajúci vo vylúčení druhého stupňa pre správne delikty právnických osôb by bol neproporcionálnou diferenciou v jednotnosti princípov správneho trestania i trestania vôbec.

Vo veciach priestupkov, ako aj vo veciach správnych deliktov muselo byť zámerom zákonodarcu vytvorenie jednotného procesného režimu správneho trestania s možnosťou súdneho prieskumu správneho rozhodnutia až po právoplatnom skončení správneho konania. Takáto právna úprava zákonom ustanovuje postavenie obce (mesta) nielen v konaní o priestupkoch, ale aj v konaní o správnych deliktoch, ako správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy a súčasne vylučuje jej (jeho) postavenie ako samosprávneho orgánu. Správne trestanie je súčasťou všeobecnej štátnej správy, kde ústredným orgánom podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zák.č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

V súlade s princípom právnej istoty, v zmysle ktorého súdy majú v rovnakých alebo analogických situáciách rozhodovať rovnako (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. novembra 2006, sp.zn. III. ÚS 192/06), senát najvyššieho súdu vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2011, sp.zn. 5 Rks/2/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2012, sp.zn. 8 Rks/1/2012), v ktorých išlo o obdobnú skutkovú a právnu vec.

Odvolací súd osobitne poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 88, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2012, podľa ktorého „v konaní o správnom delikte rovnako ako pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), tzn. že v konaní o správnom delikte má

postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, preto o odvolaní proti jej rozhodnutiu rozhoduje príslušný orgán štátnej správy.“ Administratívne konanie o správnych deliktoch, prejednávanych obcou v prvom stupni, je dvojstupňové.

Na základe citovaných zákonných ustanovení, uvedených zásad a predmetu konania, ktorým je rozhodnutie o pokute za porušenie všeobecného záväzného nariadenia mestskej časti v oblasti životného prostredia (postih za iný správny delikt), Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že o odvolaní proti rozhodnutiu Mestskej časti Bratislava - Petržalka o správnom delikte je príslušný rozhodnúť správny orgán podľa § 5 ods. 2 písm. a/ zákona o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie v spojení s § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Treba pritom zdôrazniť, že ak štát delegoval prvostupňové administratívne trestanie na obce a ich orgány, pri ktorých nie je ustanovená požiadavka odborného právnického vzdelania, tak v druhostupňovom konaní musí zabezpečiť odborné preskúmanie výkonu správneho trestania (oblasť všeobecnej vnútornej správy).

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že krajský súd nepochybil, keď konanie zastavil s tým, že odvolanie navrhovateľa proti rozhodnutiu odporkyne bude postúpené po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania podľa § 250d ods. 3 OSP a za použitia § 104 ods. 1 OSP vecne a miestne príslušnému odvolaciemu orgánu - t.j. okresnému úradu - ktorý rozhoduje o opravných prostriedkoch odporkyne ako odvolací orgán, lebo právomoc súdu v danej veci rozhodovať o opravnom prostriedku odporkyne nie je daná.

Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 247 a nasl. OSP).

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval odvolanie odporkyne za dôvodné a preto podľa § 219 OSP uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 veta prvá a § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.